

Hodnocení písemné práce z CJL

Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu, jehož **minimální rozsah je 250 slov**. Nejmenší možný počet slov, při kterém lze práci hodnotit je 250. Práce obsahující méně než 250 slov již nebude hodnocena kvůli nedodržení rozsahu, bez ohledu na kvalitu jejího zpracování.¹ Písemná práce trvá **nejdéle 110 minut** včetně času na volbu zadání. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu.

Počítání slov:

1. Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Žák může do své písemné práce funkčně začlenit výchozí text. V případě prokazatelného převzetí textu ze zadání (výchozího textu) se však text nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a tudíž není předmětem hodnocení. Totéž platí, pokud žák doslovně převezme název zadání jako nadpis.
2. Rozsah písemné práce je minimálně 250 slov, jako jedno slovo se počítají:
 - předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova);
 - spojky;
 - zájmena;
 - citoslovce (ach ouvej = 2 slova);
 - zkratky a zkratková slova (JAMU = 1 slovo; Čedok = 1 slovo);
 - víceslovná vlastní jména a názvy (Petr Novák = 1 slovo; Žďár nad Sázavou = 1 slovo);
 - číslovky (5 lidí = 2 slova, pět lidí = 2 slova; sedm set dvacet korun = 2 slova);
 - rozepsané datum (10. října 2013 = 1 slovo; V Praze 25. května 2013 = 3 slova);
 - adresy (pepa@seznam.cz) = 1 slovo, Máchova 20 = 1 slovo).
3. Písemná práce, která nesplňuje stanovený minimální rozsah, je celkově hodnocena 0 body, v jednotlivých kritériích se nehodnotí.

Kritéria hodnocení písemné práce:

1. Zpracování zadání

1A Naplnění tématu a úroveň jeho zpracování, funkčnost zpracování tématu

1B Splnění zadané komunikační situace a zadaného slohového útvaru

2. Pravopis a slovní zásoba

2A Výskyt pravopisných a tvaroslovných chyb

2B Slovní zásoba a její využití

¹ METODIKA K VYHLÁŠCE Č. 177/2009 SB., O BLIŽŠÍCH PODMÍNKÁCH UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH MATURITNÍ ZKOUŠKOU, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ VE SVĚTLE DOTAZŮ ZE ŠKOL (Dostupné online: <https://www.msmt.cz/file/58808/>)

3. Výstavba větných celku a kompozice

3A Výstavba větných celků a syntaktické prostředky, čtenářský komfort adresáta

3B Kompozice, členění textu, argumentace

1. Každé dílčí kritérium (sledované oblasti 1A, 1B, 2A, 2B, 3A, 3B) je hodnoceno body na škále v následujícím rozmezí 0-1-2-3-4-5, maximální dosažitelný počet bodů je 30. Body popisují výkon žáka v každé sledované oblasti.
2. Pro udělení 4 bodů nebo 5 bodů platí, že výkon žáka je v hodnocené oblasti velmi dobrý a že nevykazuje žádné závažné nedostatky. Rozdíl mezi těmito bodovými pásmy je ve škále vyjádřen v popisu maximálního výkonu, tzn. 5 bodů, adverbiem „plně“, např. „rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční“. Udělení 4 bodů znamená, že práce splňuje požadavky na dané kritérium a drobné nedostatky se objevují pouze ojediněle, 5 bodů se uděluje v případě, kdy výkon v určité oblasti lze vnímat jako nadstandardní.
3. Pásmo 3 bodů je popsáno v bodové škále pomocí slovního spojení „v zásadě“, např. „kompozice textu je v zásadě vyvážená“. Znamená to, že text vykazuje určité nedostatky, které však nemají závažný charakter.
4. Udělení 1 bodu nebo 2 bodů již signalizuje přítomnost závažných nedostatků („ve větší míře“ – 1 bod, „často/občas“ – 2 body), které mají vliv na porozumění textu, resp. na čtenářský komfort adresáta.
5. Pásmo 0 bodů označuje, že text vykazuje vysokou míru nedostatků a zároveň nedosahuje standardů požadovaných pro udělení 1 bodu.
6. V rámci kritéria 2A je pro každé bodové pásmo v bodové škále vymezen interval chyb, zároveň se zohledňuje jejich charakter. Kvantifikace chyb se týká pouze kritéria 2A, stejný princip tedy není možné aplikovat na další sledované oblasti.
7. Při hodnocení písemné práce je postup práce s bodovou škálou následující: v popisu jednotlivých bodových pásem se hledá právě to pásmo, které nejvíce odpovídá charakteru hodnoceného textu. Neznamená to tedy, že pro udělení určitých bodů v daném kritériu musí text vykazovat všechny znaky popsané v tomto bodovém pásmu (např. při hodnocení textu, který má výstavbu větných celků ve větší míře přetíženou a celkové nedostatky v syntaxi mají vliv na čtenářský komfort adresáta, je udělen 1 bod v kritériu 3A, přestože nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují občas = popis pro pásmo 2 bodů).
8. **Pokud je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo 1B hodnocena počtem bodů 0, dále se písemná práce nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je 0 bodů. (= vnitřní podmínka hodnocení)**

Počet získaných bodů v součtu jednotlivých kritérií	Hodnocení písemné práce
27 - 30	výborný
21 - 26	chvalitebný

15 - 20	dobrý
12 - 14	dostatečný
0 - 11	nedostatečný

ČJL – KRITÉRIA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií
1A – téma, obsah
1B – komunikační situace, slohový útvar
2. Funkční užití jazykových prostředků
2A – pravopis, tvarosloví a slovtvorba
2B – lexikum: - adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci / slohovému útvaru - použití pojmenování v odpovídajícím významu - šíře a pestrost slovní zásoby
3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu
3A – větná syntax, textová koheze: - výstavba větných celků - odkazování v textu - prostředky textové návaznosti
3B – nadvětná syntax, koherence textu: - kompozice textu - strukturovanost a členění textu - soudržnost textu - způsob vedení argumentace

ČÍL – BODOVÁ ŠKALA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	Text se nevztahuje k zadánímu tématu.	Text se od zadáního tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.	Text se od zadáního tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadánímu tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	Text odpovídá zadánímu tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.	Text plně odpovídá zadánímu tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	Text prokazatelně nevykazuje charakteristický zadáního útlavu a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadání komunikační situaci a zadánímu útlavu.	Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadání komunikační situaci a zadánímu útlavu.	Text v zásadě odpovídá zadání komunikační situaci a zadánímu útlavu.	Text odpovídá zadání komunikační situaci a zadánímu útlavu.	Text plně odpovídá zadání komunikační situaci a zadánímu útlavu.
2A	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb). - Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). - Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). - Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují mírně (4-5 chyb). - Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). - Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyb). - Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	- Slovní zásoba je nemotivovaná chudá až primitivní. - V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je nemotivovaná chudá. - V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je spíše chudá. - V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. - V textu se mírně vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení v zásadě narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. - V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volen vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je motivovaná bohatá, rozmanitě lexikální prostředky jsou plně funkční. - V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.
3A	- Výstavba větných celků je nemotivovaná jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. - Syntaktické nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je nemotivovaná jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. - Syntaktické nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. - Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. - Mírně se v textu objevují syntaktické nedostatky. - Nedostatky mají mírně vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. - Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. - Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. - Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. - Syntaktické nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
3B	- Text je nesoudržný a chaotický. - Členění textu je nelogické. - Text je argumentačně nezrůdný. - Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	- Kompozice textu je nepřehledná. - V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. - Argumentace je ve větší míře nerozumitelná. - Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	- Kompozice textu je spíše nahodilá. - V členění textu se často vyskytují nedostatky. - Argumentace je občas nerozumitelná. - Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je v zásadě vypořádaná. - Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádan. - Argumentace je v zásadě srozumitelná. - Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je promyšlená a vypořádaná. - Text je vhodné členěn a logicky uspořádan. - Argumentace je srozumitelná. - Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je precizní. - Text je vhodné členěn a logicky uspořádan. - Argumentace je velmi úspěšná. - Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

* Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2A. Úhrnný interval uvelí počet tzv. „malých“ chyb odpovídajících jedné „velké“ chybě. Případné chyby v bodovém pásmu 4 a 5 bodů nemají závažný charakter, viz metodický materiál.

V Turnově dne 1. 9. 2026

Navrhla: PhDr. Alena Novotná, Ph.D.

Schválila: Mgr. Helena Kučerová